

ÍRÁSBELI UTASÍTÁS

Teendők baleset vagy más veszélyhelyzet esetén

A jármű személyzetének a szállítás során – esetlegesen – bekövetkező baleset vagy más veszélyhelyzet esetén – ha lehetséges és biztonságosan végrehajtható – a következőket kell tennie:

- Álljon meg a járművel, állítsa le a motort, ha van akkumulátortelep-főkapcsoló, áramtalanítson!
- Kerüljön minden gyújtóforrást, főleg ne dohányozzon és ne kapcsoljon be semmilyen elektromos berendezést!
- Értesítse a megfelelő beavatkozó, kárelhárító szolgálato(ka)t, adjon meg minden lehetséges felvilágosítást a balesetről, illetve a rendkívüli eseményről és az érintett veszélyes anyagról!
- Vegye fel a fényvisszaverő mellényt (ruházatot), és a megfelelő helyre állítsa fel a figyelmeztető jelzőket!
- Készítse elő a fuvarokmány(oka)t, hogy a beavatkozóknak azonnal átadhassa, ha megérkeznek!
- A kifolyt, kiszóródott anyagba ne lépjen bele és ne nyúljon hozzá, tartózkodjon a szél felőli oldalon, nehogy a füstöt, a port, a gőzt vagy a párát belélegezze!
- Ha a gumibroncsnál, a fékberendezésnél vagy a motortérben kezdődő, kis mértékű tüzet észlel, kísérelje meg eloltani a tűzoltó készülékkel, de csak ha biztonságosan meg tudja tenni!
- A rakománytérben keletkező tűz oltását a jármű személyzetének tilos megkísérelnie!
- Ha biztonságosan megoldható, a járművön található eszközökkel próbálja megakadályozni, hogy az anyag a felszíni vizekbe, a talajba vagy a csatorna-hálózatba szivárogjon, illetve a kiömlött, kiszóródott anyagot próbálja felfogni!
- Húzódjon távolabbra a baleset vagy veszély helyszínétől, figyelmeztessen másokat is, hogy maradjanak távol, kövesse a beavatkozó, kárelhárító szolgálat(ok) utasításait, illetve tanácsait!
- Ha szennyeződött a ruhája, vesse le, és a szennyeződött védőeszközökkel együtt biztonságosan helyezze el!

**Kiegészítő útmutatás a járműszemélyzet részére a veszélyes anyagok veszélyeinek jellemzőiről
osztályonként, az adott körülményektől függő teendőkről**

Veszélyességi bárca, nagybárca	A veszély jellemzői	Kiegészítő útmutatás
(1)	(2)	(3)
<p align="center">Robbanóanyagok és -tárgyak</p> <p align="center">1 1.5 1.6</p>	<p>Többféle tulajdonság és hatás lehetséges, például: az egész tömeg felrobbanása; repszardarabok kivetődése, szétröpülése; erőteljes égés vagy hőfejlődés; erős fény- vagy hanghatás; füst képződés. Rázkódásra, ütődésre, hőre érzékeny.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe, de ablak közelébe ne menjen!</p>
<p align="center">Robbanóanyagok és -tárgyak</p> <p align="center">1.4</p>	<p>Csekély tűz- és robbanásveszély.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe!</p>
<p align="center">Gyúlékony gázok</p> <p align="center">2.1</p>	<p>Tűzveszély. Robbanásveszély. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Fulladás veszélye. Égési, fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétröbbranhat.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p align="center">Nem gyúlékony, nem mérgező gázok</p> <p align="center">2.2</p>	<p>Fulladás veszélye. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétröbbranhat.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p align="center">Mérgező gázok</p> <p align="center">2.3</p>	<p>Mérgezésveszély. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Égési, fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétröbbranhat.</p>	<p>Használjon légzésvédő maszkot, (menekülőkámzsát!) Húzódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p align="center">Gyúlékony folyékony anyagok</p> <p align="center">3</p>	<p>Tűzveszély. Robbanásveszély. Hő hatására a szállító edényzet szétröbbranhat.</p>	<p>Húzódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket! Meg kell akadályozni, hogy a szivárgó anyag a felszíni vizekbe, a talajba vagy a csatorna-hálózatba jusson!</p>
<p align="center">Gyúlékony szilárd anyagok, önreaktív anyagok és szilárd, érzéketlenített robbanóanyagok</p> <p align="center">4.1</p>	<p>Tűzveszély. Gyúlékony vagy éghető; hő, szikra vagy láng hatására meggyulladhat. Önreaktív anyagot tartalmazhat, ami hő hatására vagy más anyagokkal (pl. savakkal, nehézfém vegyületekkel, aminosokkal) érintkezve, vagy sűrűdés vagy rázkódás hatására hőfejlődéssel járó bomlásra hajlamos. Ilyenkor egészségre ártalmas vagy gyúlékony gázok, gőzök keletkezhetnek. Hő hatására a szállító edényzet szétröbbranhat.</p>	<p>Meg kell akadályozni, hogy a szivárgó anyag a felszíni vizekbe, a talajba vagy a csatorna-hálózatba jusson!</p>
<p align="center">Öngyulladásra hajlamos anyagok</p> <p align="center">4.2</p>	<p>Öngyulladás veszélye áll fenn, ha a szállító edényzet megsérül vagy ha a tartalma kiömlik. Vízzel hevesen reagálhat.</p>	
<p align="center">Vízzel érintkezve gyúlékony gázokat fejlesztő anyagok</p> <p align="center">4.3</p>	<p>Ha vízzel érintkezik, tűz- és robbanásveszélyes.</p>	<p>A kiömlött, kiszóródott anyagot le kell takarni, hogy óvjuk a nedvességtől!</p>

Veszélyességi bárca, nagybárca	A veszély jellemzői	Kiegészítő útmutatás
(1)	(2)	(3)
Gyújtó hatású (oxidáló) anyagok 5.1	Gyulladás- és robbanásveszély. Ha gyúlékony anyaggal érintkezik, heves reakció veszélye.	Ne keveredjen gyúlékony vagy éghető anyaggal (pl. fűrészporral)!
Szerves peroxidok 5.2	Magas hőmérsékleten vagy más anyagokkal (pl. savakkal, nehézfém vegyületekkel, aminosavakkal) érintkezve, vagy sűrűdés vagy rázkódás hatására hőfejlődéssel járó bomlás veszélye áll fenn. Ilyenkor egészségre ártalmas vagy gyúlékony gázok, gőzök keletkezhetnek.	Ne keveredjen gyúlékony vagy éghető anyaggal (pl. fűrészporral)!
Mérgező anyagok 6.1	Mérgezésveszély. Veszélyezteteti a vízi környezetet (felszíni vizeket, talajt) és a csatornahálózatot.	Használjon légzésvédő maszkot, (menekülőkármzsát)!
Fertőző anyagok 6.2	Fertőzés veszélye. Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.	
Radioaktív anyagok 7A 7B 7C 7D	Külső és belső sugárterhelés veszélye.	A lehető legrövidebb ideig tartózkodjon a sugárzó anyagot tartalmazó rakomány közelében!
Hasadó anyagok 7E	Nukleáris lánreakció bekövetkezésének veszélye.	
Maró anyagok 8	Égési sérülést okozhat. Az ilyen anyagok egymással, vízzel vagy más anyagokkal hevesen reagálhatnak. Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.	Meg kell akadályozni, hogy a szivárgó anyag a felszíni vizekbe, a talajba vagy a csatornahálózatba jusson!
Különbféle veszélyes anyagok és tárgyak 9	Égési sérülést okozhat. Tűz- és robbanásveszélyes. Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.	Meg kell akadályozni, hogy a szivárgó anyag a felszíni vizekbe, a talajba vagy a csatornahálózatba jusson!

1. megjegyzés: Ha többféle veszélye van az anyagnak, vagy többféle anyag van a rakományban az összes rájuk vonatkozó leírást figyelembe kell venni.

2. megjegyzés: A táblázatban feltüntetett kiegészítő útmutatás a szállított anyag osztályának és a szállítóeszköznek megfelelően adaptálható.

Személyi védőeszközök és egyéb felszerelések az általános tennivalók és az egyes veszélyek fennállása esetén teendők végrehajtásához, melyeket az ADR 8.1.5 szakasza szerint a szállítóegységen kell tartani

A következő felszerelést mindig a szállítóegységen kell tartani, bármelyik veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén:

- minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitámasztó éket;
- két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt;
- szemöblítő folyadékot^{a)}; valamint

a járműszemélyzet minden tagja részére:

- fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelőt vagy azzal egyenértékűt);
- hordozható világítókészüléket;
- egy pár védőkesztyűt; valamint
- a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget).

Bizonyos osztályokhoz a következő kiegészítő felszerelés szükséges:

- a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk^{b)} (menekülő-kámzsa);
- lapát^{c)};
- csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz^{c)};
- műanyag gyűjtőedény^{c)}.

- a) Nem szükséges az 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 vagy 2.3 számú veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén.
- b) Például az EN 141 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékű, A1B1E1K1-P1 vagy A2B2E2K2-P2 típusú, kombinált (gáz és részecske) szűrővel ellátott légzésvédő maszk (menekülőkámzsa).
- c) Csak a 3, 4.1, 4.3, 8 és 9 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén szükséges.